

Sprawozdania i komunikaty. Kronika wydarzeń

Отчеты и сообщения. Хроника событий

Ondrej Marchevský

Medzinárodná vedecká konferencia: *Kultúra, civilizácia, normativita – dialóg a konflikty z pohľadu filozofie* (5–7 X 2016)

Международная научная конференция: Культура, цивилизация, нормативность – диалог и конфликт с перспективы философии (5–7 X 2016)

V dňoch 5–7 X 2016 sa v Kongresovom centre Slovenskej akadémie vied v Starej Lesnej uskutočnila výročná medzinárodná konferencia Slovenského filozofického združenia pri SAV, ktorá niesla názov *Kultúra, civilizácia, normativita – dialóg a konflikty z pohľadu filozofie*. Výročné konferencie predstavujú tradičné filozofické podujatia organizované každoročne Slovenským filozofickým združením pri SAV v spolupráci s Filozofickým ústavom SAV a filozofickými pracoviskami verejných vysokých škôl. Tento rok konferenciu spoluorganizovala Katedra filozofie Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Konferencie sa zúčastnilo približne šesť desiatok aktívnych účastníkov. Podujatie svojou prítomnosťou poctili, okrem domácich účastníkov, tradične aj vzácní kolegovia z Čiech a Poľska. Podujatie bolo realizované v dvoch hlavných formátoch: plenárne prednášky a vystúpenia v sekciách. Filozofia konfrontovaná s problematikou kultúry a civilizácie, filozofia určená kultúrou, problematika konfliktov medzi kultúrami a civilizáciami, to boli nosné tematické rámce konferencie. Osobitou tematickou rovinou bola tvorba Aristotela. Zameranie sa na odkaz tohto predstaviteľa klasickej gréckej filozofie súviselo s jeho výročím, ktoré si filozofická komunita v roku 2016 pripomína.

Po privítaní účastníkov a prednesení úvodných príhovorov bola vedecká práca konferencie otvorená plenárnymi prednáškami zahraničných hostí.

Prvou z plenárných prednášok auditórium poctil docent Josef Moural, vážený hosť z Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Svojou prednáškou s názvom *Aristotelés jako pluralista (proměny obrazu Aristotela a poučení z nich)* bezprostredne prispel k jubilejnej téme konferencie, k problematike skúmania Aristotela a jeho filozofického odkazu. Prednáška docenta Mourala predstavovala mimoriadne erudovanú sondu do skúmaní a pokusov interpretovať odkaz Aristotela v dejinách i súčasnosti. Práve kontext súčasnosti, aktuálnosť odkazu Aristotela a osobité skloňovanie plurality, urobili z tejto prednášky predmet ponaučenia a tiež podnet na živú diskusiu. Tá prebiehala nielen bezprostredne po odznení plenárnej prednášky, diskusie prebiehali a neutíchali aj neskôr, počas ďalších dní konferencie.

Profesor Mirosław Żelazny, hosť z ďalekého mesta Toruń, kde pôsobí na Univerzite Mikuláša Koperníka vo svojej plenárnej prednáške *Immanuel Kant jako prekursor idei zjednoczonej Europy* v mimoriadne argumentačne a názorne prepracovanej podobe problematizoval možnosti súčasných inšpirácií európskeho diskurzu tvorbou Immanuela Kanta. Venoval sa rôznym formám a prístupom k výkladu tvorby Kanta, podľa ktorých by bolo možné uvažovať o odkaze Kanta v aktuálnom kontexte. Plenárna prednáška poukázala na bohatú morálnu, humanistickú a teoreticko-politickú základňu, ktorú tvorba Kanta ponúka aj pre súčasnosť. Podobne ako v prípade predchádzajúceho prednášajúceho, aj táto prednáška poľského profesora vyvolala veľmi intenzívnu diskusiu a ohlas v radoch auditória. Po krátkej prestávke pokračovala práca konferencie zasadaniami v sekciách. Paralelne zasadali tri sekcie.

Prvou z nich bola sekcia s názvom *Aristotelova filozofia a jej súčasné interpretácie*. Predstavovala prirodzené pokračovanie a nadviazanie na niektoré motívy z plenárnej prednášky docenta Josefa Mourala. V príspevkoch poľských a českých kolegov odznali hodnotné poznatky, ktoré sa venovali vzťahu myšlienok Aristotela k odkazu Platóna. Predmetom osobitého záujmu sa stalo vymedzenie hraníc kultúry u Aristotela.

Tak ako prvá zo sekcií, aj druhá paralelne pracujúca sekcia nesúca názov *Dialóg a konflikty kultúr a civilizácií – výzvy súčasnosti*, predstavovala isté tematické pokračovanie plenárnej prednášky, tentoraz profesora Želazného. Príspevky profesora Tomasza Kupśa a pani profesorky Kingy Kaśkiewicz, no tiež príspevok profesora Míczku pojednávali o otázkach kultúry a konfliktov síce z rôznych pohľadov, no jednotilo ich to, že podobne ako prednáška profesora Želazného mali výrazný presah do súčasnosti. To sa odzrkadlilo na skutočne intenzívnej a náruživnej filozofickej diskusii, ktorú v tejto sekcii iniciovali.

Podvečerná práca bola realizovaná aj v tretej sekcii – *Hodnoty a normy, veda a normativita*. Spomedzi mimoriadne bohatých a podnetných príspevkov by bolo možné spomenúť nasledovné: pani docentka Mariana Szapuová predstavila príspevok s názvom *Hodnoty a veda: témy a roviny súčasných diskusií o hodnotovej viazanosti vedeckého poznania*, Ján Dubnička: *Ontológia všeobecnovednej kate-*

górie „kríza“ z hľadiska teórie chaosu, Pavol Sucharek: *Filozofická prax a psychoterapia*. Prvý deň konferencie bol ukončený slávnostnou recepciou, v ktorej úvode bolo udelené čestné členstvo SFZ pri SAV doktorovi Jánovi Dubničkoví.

Plenárnou prednáškou *Kultura a religia i filozofia. Konflikt czy koincydencja?* profesora Andrzeja L. Zachariasza bol uvedený druhý deň konferencie. Prednáška predstavovala hlbavé zamyslenie sa nad úskaliaми ale tiež perspektívami vzťahu kultúry, náboženstva a filozofie. Prednáška bola podaná, ako to býva u profesora A.L. Zachariasza priam zvykom, mimoriadne zaujímavým spôsobom, ktorý udržiaval auditórium v očakávaní, ale dokázal náročné témy odľahčiť zaujímavými poznámkami a doplňujúcimi informáciami.

V práci sekcií odznelo aj v druhý deň konferencie množstvo podnetných príspevkov, z ktorých nemožno nespomenúť príspevok poľského kolegu doktora Tomasza Albińskiego *Aristotle's Modal Logic and Normativism*, či tiež príspevok čestného člena SFZ doktora Jozefa Siváka *Inkulturácia životného sveta ako noematický problém*. Za zmienku tiež stoja, ako sa nazdávame, príspevky prednesené profesorom Michalom Chabadom *Beothius z Dácie a Tomáš Akvinský o vzťahu právd rozumu a právd viery* či tiež príspevok docenta Petra Nezníka: *Lev Šestov*.

Posledný tretí deň konferencie, resp. jeho doobedie bolo vyplnené prácou v dvoch sekciách, v ktorých odzneli aj nasledovné príspevky autorov: Miloš Taliga: *Prečo záleží na objektivistickej interpretácii falzifikácie*, Michal Šedík: *Interpretácia, objekt interpretácie, umelecké dielo*, Michal Slamena: *Normatívny oportunizmus a iracionálne rozhodovanie*, Peter Kyslan: *Kantov a súčasný pojem kultúry*.

Vďaka za výborné naplánovanie a zvládnutie tejto konferencie patrí celému organizačnému výboru kongresu, ktorý viedla docentka Andrea Javorská, predsedníčka Výboru SFZ pri SAV. Výstupom z konferencie bude recenzovaný vedecký zborník.